

Uchwała Nr 4100/IV/91/2015
z dnia 26 lutego 2015 roku
IV Składu Orzekającego Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Katowicach

w sprawie opinii o programie postępowania naprawczego Powiatu Tarnogórskiego na lata 2015-2017, przyjętym uchwałą Rady Powiatu Tarnogórskiego Nr III/39/2015 z dnia 17 lutego 2015 r.

Na podstawie art. 13 pkt 13 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.) IV Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a** co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o programie postępowania naprawczego Powiatu Tarnogórskiego na lata 2015-2017, przyjętym uchwałą Rady Powiatu Tarnogórskiego Nr III/39/2015 z dnia 17 lutego 2015 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie:

Stosownie do art. 240a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) wprowadzonego ustawą z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1646) w razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego, kolegium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania regionalnej izbie obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania.

Program postępowania naprawczego, stosownie do wymogów art. 240a ust. 3 ustawy o finansach publicznych, powinien zawierać w szczególności:

- 1) analizę stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego, w tym określenie przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych;
- 2) plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzenia, zmierzających do usunięcia zagrożenia, o którym mowa w ust. 1, oraz zachowania relacji określonej w art. 242-244 ustawy;

- 3) przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

Z projektu wieloletniej prognozy finansowej Powiatu w Tarnowskich Górach na lata 2015 – 2021 wynikało, że w latach 2015 - 2016 wymagana ustawowa relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych nie zostanie zachowana.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 tej ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym:

- 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90,
- 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji

do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Wskazać należy, że w objaśnieniach do projektu wieloletniej prognozy finansowej Zarząd Powiatu Tarnogórskiego wskazał, że w latach 2015-2016 relacja z art. 243 ustawy jest niespełniona, zarówno gdy przy wyliczeniach przyjmie się wartości z planu na koniec III kwartału 2014 r. jak również przewidywane wykonanie roku budżetowego 2014.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest zbyt wysokie obciążenie budżetu Powiatu Tarnogórskiego spłatami rat zaciągniętych kredytów oraz zbyt niska nadwyżka pomiędzy dochodami bieżącymi powiększonymi o dochody ze sprzedaży majątku, a wydatkami bieżącymi lat ubiegłych.

Organ stanowiący, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami ustawy o finansach publicznych, nie mógł więc uchwalić budżetu na 2015 rok bez zachowania wymaganej ustawowo relacji, o której mowa powyżej. Dlatego też IV Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej wydał negatywną opinię o przedłożonym przez Zarząd Powiatu Tarnogórskiego projekcie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2015 – 2021 oraz o projekcie budżetu Powiatu Tarnogórskiego na 2015 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie art. 240a ust. 1 ustawy o finansach publicznych, uchwałą z dnia 30 grudnia 2014 r. Nr 463/XXX/2014, wezwało zatem Powiat Tarnogórski do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia go w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania, celem zaopiniowania.

W dniu 18 lutego 2015 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wpłynęła uchwała Rady Powiatu Tarnogórskiego Nr III/39/2015 z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Programu postępowania naprawczego Powiatu Tarnogórskiego na lata 2015-2017.

Skład Orzekający w wyniku analizy przedłożonego programu naprawczego Powiatu Tarnogórskiego na lata 2015-2017 stwierdził, co następuje:

Rada Powiatu Tarnogórskiego uchwaliła program na lata 2015-2017, co spełnia wymogi art. 240a ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 240a ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych program postępowania naprawczego zawiera analizę stanu finansów Powiatu Tarnogórskiego w latach 2011-2014, dotyczącą dochodów i wydatków budżetu oraz poziomu zadłużenia.

Wskazano w programie, że przyczyną trudnej sytuacji powiatu, mającej negatywny wpływ na spełnienie ustawowej regulacji, jest ciągły wzrost wydatków bieżących przy jednoczesnym spadku wydatków majątkowych. Występuje niepokojąca tendencja spadku dochodów majątkowych, a co za tym idzie wydatków majątkowych. Jednocześnie wskazano na zmniejszenie tempa wzrostu wydatków bieżących w 2013 roku.

Program postępowania naprawczego zawiera plan realnych przedsięwzięć naprawczych oraz harmonogram ich wprowadzenia, zgodnie z wymogami art. 240a ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, co pozwoli na usunięcie zagrożenia realizacji zadań powiatu oraz zachowania relacji określonej w art. 242-244 ustawy.

W programie naprawczym przewidziano m.in. :

- konsolidację niekorzystnego zadłużenia powiatu poprzez zaciągnięcie nowego zobowiązania w postaci kredytu lub emisji obligacji z karencją spłaty nowego długu do roku 2018 i maksymalnego okresu spłaty wynoszącego 8 lat;
- zamrożenie wysokości wynagrodzeń pracowników Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach na poziomie płac z roku 2014;
- redukcję zatrudnienia w Starostwie Powiatowym polegającą na stopniowym wygaszaniu umów o pracę z pracownikami, którzy nabyli uprawnienia emerytalne, jak również nieodnawianiu umów o pracę zawartych z pracownikami na czas określony lub na czas zastępstwa;
- optymalizację wydatków dotyczących zakupu energii elektrycznej w Starostwie Powiatowym oraz w powiatowych jednostkach organizacyjnych tj. objęcie wszystkich jednostek wspólną umową na dostawę energii;
- przeniesienie siedziby Powiatowego Urzędu Pracy i siedzib innych powiatowych jednostek organizacyjnych do budynków wchodzących w skład powiatowego zasobu nieruchomości;
- ograniczenie wydatków bieżących w planach zadań własnych w ramach zadań wykonywanych przez Starostwo Powiatowe jako jednostkę budżetową oraz przez powiatowe jednostki organizacyjne.

Wskazać należy, że w programie postępowania naprawczego oszacowano kwotowo przyszłe oszczędności wynikłe z planowanego wdrożenia przytoczonych wyżej przedsięwzięć naprawczych.

Ponadto w zakresie zwiększenia dochodów budżetowych przewidziano:

- wzrost dochodów z tytułu wynajmu lokali należących do Powiatu Tarnogórskiego poprzez podwyżkę stawek czynszu;
- wzrost wpływów ze sprzedaży mienia należącego do powiatowego zasobu nieruchomości ze wskazaniem nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Reasumując działania naprawcze obejmują konsolidację 4 kredytów o wartości 15.955.000 zł, jak również ograniczenie wydatków bieżących oraz realistyczne działania zmierzające do zwiększenia dochodów budżetowych. W ocenie Składu Orzekającego wdrożenie tych działań powinno pozwolić na uchwalenie budżetów lat kolejnych, spełniających wymogi ustawy o finansach publicznych.

Biorąc powyższe argumenty pod uwagę, IV Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej postanowił wydać pozytywną opinię o przedłożonym programie postępowania naprawczego Powiatu Tarnogórskiego na lata 2015-2017.

Podkreślić należy, że to organy powiatu ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za realność i celowość planowanych i wykonywanych wielkości budżetu powiatu.

Skład Orzekający wskazuje również, że w okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 240a ust. 5 i 6 ustawy o finansach publicznych:

- 1) nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- 2) nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- 3) nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;
- 4) nie może ponosić wydatków na promocję jednostki;
- 5) ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.

Również, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków na diety radnych i wynagrodzenie zarządu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

**PRZEWODNICZĄCY
IV Składu Orzekającego**

mgr Paweł Drzazga

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty doręczenia.